

SINIR GÜVENLİĞİ AÇISINDAN STRATEJİK BİR RİSK DUYARLILIK ANALİZİ: HATAY-SURİYE SINIRI (TÜRKİYE)*

Emre ÖZŞAHİN**

Çağlar Kıvanç KAYMAZ***

ÖZET

Türkiye'nin stratejik konumu, her geçen gün hem transit, hem de hedef bir ülke olarak ön plana çıkmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle sınır güvenliği önemli bir gereksinim halini almıştır. Türkiye'nin son birkaç yıl içinde en önemli sınırı niteliğini kazanan Hatay-Suriye sınırının güvenlik riski duyarlılık analizinin yapılmasının amaçlandığı bu çalışma, sınır ihlalleri ve kaçakçılık faaliyetleri çerçevesinde kurgulanmıştır. Böylece sınırın kaçak geçişler yönünden güvenli ve güvensiz kesimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma, son yıllarda Türkiye-Suriye arasındaki komşuluk ilişkilerinin gerginleştiği ve kaçakçılık faaliyetlerinin yoğun olarak görüldüğü örnek bir alanda yapıldığı için büyük önem teşkil etmektedir. Çok kriterli analiz yönteminin kullanıldığı çalışmanın faktör haritaları çeşitli kaynaklardan elde edilen veriler kullanılarak oluşturulmuştur. Çalışmaya ait tematik haritaların üretilmesinde ve faktör haritalarının analizlerinde CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) programlarından ArcGIS/ArcMap 10.3 yazılımından istifade edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre sınırın % 63.7 (110698.7 ha) oranında az güvenilir ve % 25.0 (43380.2 ha) oranında ise güvenli olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında sahanın % 10.5 (18187.2 ha) güvensiz ve % 0.8 (1336.2 ha) çok güvenli olduğu da anlaşılmıştır. Çalışma sonuçları güvenlik risk duyarlılığının karakolların veya sınır kapısının görülmeyeceği, arazi örtüsünden yoksun ve eğim değerlerinin azaldığı akarsuya yakın ova tabanlarında daha çok güvensiz veya az güvenilir bir dağılışı göstermekte olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda en riskli sahalara, İncirli, Reyhanlı ve Hacipaşa yerleşim alanlarının çevresidir. Söz konusu arazilerde özellikle doğal engellerin kolayca aşılması her türlü sınır ihlalini kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle Hatay-Suriye sınırı boyunca güvenlik riski duyarlılığının güvenli ve çok güvenli bir hale getirilmesi için öncelikle, sınır çevresindeki güvensiz alanlarda gerekli önlemler alınmalıdır. Sonuç olarak bu çalışma farklı türden stratejik öneme sahip alanlarda çeşitli yöntem ve teknikler kullanılarak yeni araştırmaların yapılabileceğini göstermiştir. Özellikle Türkiye'nin bütün kara sınırları boyunca benzer türden detaylı analiz çalışmaları yapılmalıdır. Ayrıca

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, El-mek: eozsahin@nku.edu.tr

*** Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, El-mek: ckkaymaz@gmail.com

CBS tekniklerinin güvenlik riski duyarlılık analizi çalışmalarında çok verimli olduğu da anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınır güvenliği, Çok kriterli analiz yöntemi, CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri), Hatay-Suriye sınırı.

A STRATEGIC RISK SENSITIVITY ANALYSIS ON BORDER SECURITY: HATAY - SYRIA BORDER (TURKEY)

STRUCTURED ABSTRACT

Security is a multifaceted concept in today's world. This concept involves political, economic, legal, sociological, psychological, technological, and geographical factors besides military security. For this reason, security has been interpreted based on the notions of risk and threat in recent studies, and the spiral relationship between these has often been emphasized. Over the last years, statistical and probability-based calculations have gained popularity, and risk studies have begun to be used commonly in several areas. This situation has especially paved the way for studies on security risk. This is because security risk is not a phenomenon which is procured or avoided from. In addition, it may not be possible to compensate for the damage it causes.

The strategic location of Turkey has made it a target country besides gaining the status of a country of transit more every passing day. That has especially brought along an increase in the number of smuggling cases. While 13,896 operations were made about smuggling crimes in Turkey in 2010, this figure reached up to 17.776 in 2011 and to 22.466 in 2012. As a result of all these operations, 16.4 million litres of fuel oil, 241.000 mobile phones, 99.1 million boxes of cigarette, 1.378 tones of smuggled tea, and 2.438 immigrants were caught. Furthermore, the distribution of smuggling cases across Turkey has changed. In this regard, the province with the highest record of smuggling cases, which is 1771, is Hatay while Tunceli has the least number of records with 3. The other provinces exceeding one hundred are Adana with 1465 cases, Gaziantep with 1080 cases, and Mersin with 1015 cases.

The most striking effect of the smuggling cases in Turkey is observed in immigration and terror incidents. Hence, due to the civil unrest experienced in neighboring countries, a sharp increase has been recorded in the number of illegal immigration incidents in Turkey located on the transportation route between source and target countries. Due to the increasing number of terror incidents since the mids of 1990 and the terror organization's hampering the transportation serving for border trade, the population living in the border provinces and engaged in border trade began to go out of business because of security concerns. For this reason, border security and border security planning have become highly important.

In the present study, it is aimed to carry out a security risk analysis on Hatay - Syria border. In this analysis, border violations and smuggling cases were taken into account. Thus, secure and insecure points were

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015*

determined on the border to prevent illegal entry. Hatay's position in the top 20 in terms of the number of the cases of smuggling through different ways in 2012 made this study necessary. This study is also very important for being carried out in a location where the neighbourhood relations between Turkey and Syria have become tense, and smuggling cases are intensively observed.

The study area is in southern Turkey and covers a 10 km-area in the Hatay side of the Hatay-Syria border. This area was found to be within the second-degree land military forbidden zone defined in the Article 8 of the Law on "Military Forbidden Zones and Security Zones" dated 1981 and numbered 2565. The study area has an area of 1736 km² and is administratively located within the borders of Reyhanlı, Hassa, and Yayladağı districts. In the study area, there are 2 border gates: Cilvegözü (Reyhanlı) and Yayladağı. Furthermore, there are nearly 64 police stations on the border route.

In the present study, Turkey's 1/25.000 scaled topographic map sheets prepared by the Command of Mapping were used as the main materials. Based on these maps, the geomorphology, slope index, slope roughness, and slope position factor maps and the maps showing the distance to rivers and roads were drawn and the spatial data about the mentioned area (e.g. settlement areas, hills) were obtained. Through remote sensing techniques, Cnes/Spot Image satellite image dated 4/15/2014 in the Google Earth (KMZ) format was used in order to draw factor maps showing the distance to the border, the effect of police stations, the border gates, and border effect. Also, both satellite image and the factor map showing land use were created based on the digital land use maps (1/25.000-scaled) prepared by the Ministry of Food, Agriculture and Livestock. The factor map showing the population density was drawn through the interpolation of 2012 census data (Address-Based Population Registration System) from the Turkish Statistical Institute. Also, the ArcGIS/ArcMap 10.3 software, which is one of the GIS (Geographic Information Systems) programs, was used for drawing the thematic maps of the study area and the analysis of the factor maps.

Carried out through the multi-criteria analysis method integrated with GIS techniques, the present study was designed for the assessment of border violation cases and the security risks in terms of smuggling. During the application of the method, the factors considered to have an effect on the security risk analysis were determined taking into account the features of the study area and the local data collected through field works. Afterwards, the related factors were separated into value classes through simple additive weighting and accordingly impact and weight values were assigned. Based on these values, the following order was determined: "0: No effect, 1: Absolutely secure, 2: Secure, 3: Slightly secure 4: Insecure". After the values were assigned, analysis was made. In this regard, factor maps with a resolution of 10x10 m were created in grid format based on the impact values of all parameters in the first place. These maps were merged using the Raster Calculator, which is one of Spatial Analyst tools, based on the weight values, and the areal and spatial distribution of security risk sensitivity classes was obtained. In

---

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

the last stage, the obtained data were checked through field works and personal interviews, and then the paper was written.

At the end of the security risk analysis of Hatay frontier, which is the longest line of the Turkey-Syria border, it was found out that 63.7 % (110698.7 ha) of the border is slightly secure while 25.0 % (43380.2 ha) is secure. Additionally, it was understood that 10.5 % of the area is insecure while 0.8 % (1336.2 ha) is absolutely secure. The study results demonstrated that the plain bases close to the rivers where there is not a police station or border gate; no land cover is seen; and slope values tend to fall are very insecure or slightly secure. In this regard, the areas with the highest risk are the surroundings of settlements in İncirli, Reyhanlı, and Hacıpaşa. That natural obstacles can easily be overcome in these areas facilitates any type of border violation. For this reason, necessary measures should be taken in the insecure areas around the border so that the Hatay-Syria border can be secure or absolutely secure against security risks. Furthermore, the number of military security officers should be increased in the mentioned areas. The unobservable areas in the border zone should be determined and monitored continuously through surveillance cameras. Border security information systems should be built. Detailed planning studies should be carried out considering the geographical conditions in the zones where border security violations might be seen.

In conclusion, this study demonstrated that new studies may be carried out in areas having a different strategic importance through various methods and techniques. Similar in-depth analyses should be carried out along all land borders of Turkey. Moreover, GIS techniques proved to be very efficient in security risk sensitivity analyses.

Key Words: Border security, Multi-criteria analysis method, GIS (Geographic Information Systems), Hatay-Syria border.

1. GİRİŞ

Güvenlik, günümüzde çok boyutlu karakter kazanmış bir kavramdır. Nitekim hem uluslararası hem de ulusal düzeyde yapılan araştırmalar giderek artan oranlarda güvenlik sorunları üzerine yoğunlaşmaktadır (Özer ve Dönmez, 2013). Bu kavram, askeri güvenliğin yanında siyasi, ekonomik, hukuki, sosyolojik, psikolojik, teknolojik ve coğrafi faktörleri de kapsar (Yücel, 2008; Küçükşahin vd., 2009; National Research Council of the National Academies, 2010). İlgili nedenden dolayı güncel çalışmalarda güvenlik, risk ve tehdit mefhumları üzerinden yorumlanmış ve bunlar arasında sarmal bir ilişkinin olduğu sıklıkla vurgulanmıştır (Lupton, 1999; Kuloğlu, 2009).

Son yıllarda bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak, istatistiksel ve olasılık temelli hesaplamalar popülerlik kazanmış ve risk çalışmaları birçok alanda yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır (UK Cabinet Office, 2008; Küçükşahin vd., 2009). Bu durum özellikle güvenlik riski olarak adlandırılan çalışmaların yapılmasını da tetiklemiştir (Inhaber ve Norman, 1982; Adams ve Sasse, 1999; Karaaslan vd., 2002; Başbakanlık, 2003). Zira güvenlik riski, tedarik edilen veya kendisinden kaçınılan bir olgu olmadığı gibi önlem alınmadığı takdirde vereceği zararın telafisi de mümkün olmayabilir (Küçükşahin vd., 2009).

Türkiye'nin stratejik konumu, gün geçtikçe transit bir ülke olmasının yanında hedef ülke statüsü kazanmasına sebep olmuştur (National Research Council of the National Academies, 2010,

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Koca, 2000; Şengün ve Boyraz, 2008). Bu durum özellikle kaçakçılıkla alakalı olayların her geçen gün artışı da beraberinde getirmiştir. Nitekim Türkiye’de kaçakçılık suçları kapsamında yapılan operasyon sayısı 2010 yılında 13.896 iken, bu değer 2011 yılında 17.776 ve 2012 yılında 22.466’ya çıkmıştır. Yapılan bütün bu operasyonlar neticesinde 16.4 milyon litre akaryakıt, 241.000 adet cep telefonu, 99.1 milyon paket sigara ile 1.378 ton çay türünden kaçak ürünler ve 2.438 kişi göçmen yakalanmıştır (KOM Daire Başkanlığı, 2012).

Bununla birlikte kaçakçılık olaylarının Türkiye içindeki dağılışı da farklı bir boyuta kavuşmuştur. Örneğin; 2012 yılında Türkiye’de kaçakçılık konusunda 22.466 olay yaşanmış ve bu olayların daha çok coğrafi konumundan dolayı sınıra yakın illerde vuku bulduğu anlaşılmıştır (Tablo 1; Şekil 1). Bu bağlamda en fazla olayın yaşandığı il, 1771 olayla Hatay, en az olayın yaşandığı il ise 3 olayla Tunceli’dir. İlk bini aşan diğer iller ise 1465 olayla Adana, 1080 olayla Gaziantep ve 1015 olayla Mersin’dir (Tablo 1).

Tablo 1: Kaçakçılık Olay Sayılarının İllere Göre Dağılımı (2012)

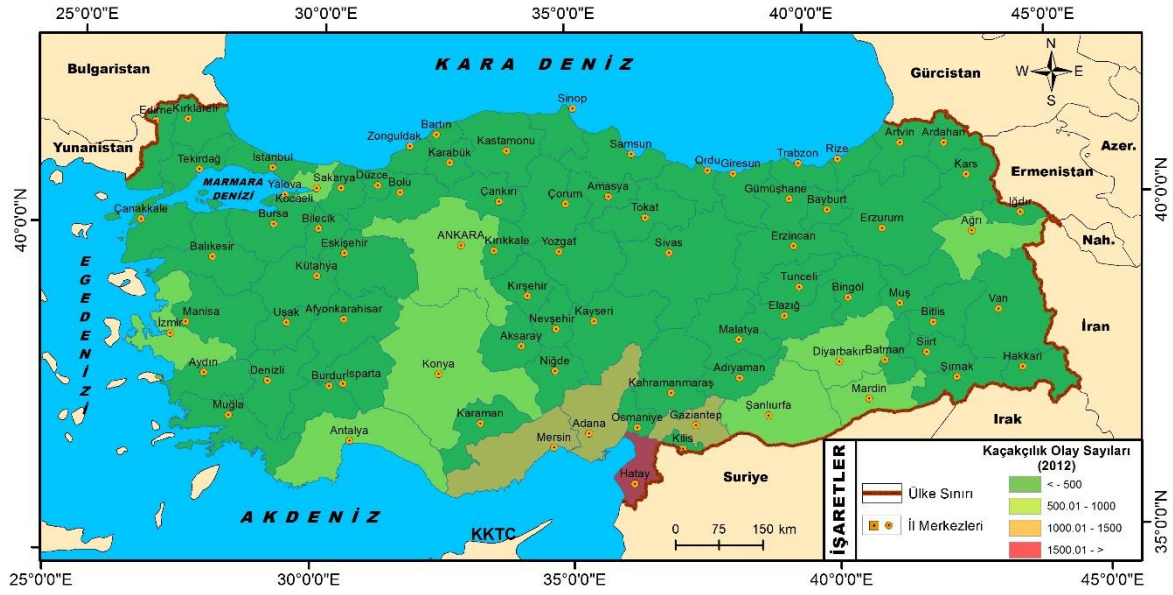
No	İlin Adı	Olay Sayısı	No	İlin Adı	Olay Sayısı	No	İlin Adı	Olay Sayısı
1	Hatay	1771	28	Iğdır	286	55	Niğde	77
2	Adana	1465	29	Muş	267	56	Kütahya	76
3	Gaziantep	1080	30	Elazığ	264	57	Çanakkale	69
4	Mersin	1015	31	Rize	264	58	Isparta	69
5	Diyarbakır	943	32	Manisa	262	59	Amasya	68
6	İzmir	902	33	Batman	258	60	Çorum	65
7	Şanlıurfa	769	34	Samsun	241	61	Yozgat	65
8	Konya	759	35	Trabzon	221	62	Çankırı	59
9	Antalya	597	36	Kilis	217	63	Karaman	58
10	Ankara	563	37	Artvin	214	64	Tokat	55
11	Kocaeli	562	38	Hakkâri	205	65	Giresun	50
12	Ağrı	528	39	Kırıkkale	174	66	Ordu	48
13	Mardin	517	40	Adıyaman	170	67	Burdur	44
14	Şırnak	487	41	Erzincan	168	68	Ardahan	37
15	İstanbul	476	42	Denizli	159	69	Bolu	36
16	Bursa	417	43	Siirt	152	70	Kırşehir	35
17	Erzurum	412	44	Kars	145	71	Nevşehir	35
18	Osmaniye	407	45	Sakarya	144	72	Zonguldak	30
19	Kayseri	379	46	Balıkesir	130	73	Karabük	29
20	Van	372	47	Muğla	111	74	Gümüşhane	28
21	Bitlis	342	48	Aksaray	110	75	Kastamonu	28
22	Malatya	331	49	Düzce	100	76	Yalova	28
23	Edirne	326	50	Eskişehir	98	77	Bayburt	23
24	Sivas	310	51	Kırklareli	97	78	Bilecik	20
25	Aydın	297	52	Uşak	92	79	Bartın	12
26	K. Maraş	287	53	Bingöl	83	80	Sinop	7
27	Tekirdağ	287	54	Afyon	79	81	Tunceli	3

Kaynak: KOM Daire Başkanlığı, 2012

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Şekil 1: Kaçakçılık olay sayılarının illere göre dağılım haritası (2012)

Türkiye’de yaşanan kaçakçılık olaylarının en belirgin etkisi, göç ve terör hadiseleri üzerinde kendini göstermektedir. Nitekim hedef ve kaynak ülkeler arasında ulaşım güzergâhı üzerinde yer alan Türkiye’de, komşu ülkelerde yaşanan iç karışıklıklar, siyasi ve ekonomik istikrarsızlıklar nedeniyle yasadışı göç olayları son yıllarda belirgin bir artış ivmesi yakalamıştır (KOM Daire Başkanlığı, 2012). Buna karşın 1990’lı yılların ortalarından itibaren artan terör olayları ve terör örgütünün sınır ticaretine yönelik ulaşımı aksatması nedeniyle sınır illerinde yaşayan ve sınır ticaretiyle uğraşan insanlar ise güvenlik endişesi yüzünden bu ticaretten uzaklaşmaya başlamışlardır. Söz konusu durum sınır ticareti yapan halkın refah seviyesinin azalmasına ve girişimcilik ruhunun körelmesine neden olmuştur (Deniz ve Aslan, 2014).

Bütün bu anlatılan durumlar, Türkiye’nin jeopolitik/jeostratejik konum, güvenlik endişesi, askeri kapasite ve yönetim felsefesi konularındaki politikalarının önemli ve kritik bir pozisyon kazanmasına öncülük etmiştir (Şener, 2014). Bilhassa güvenlik endişesi yüzünden sınır güvenliği ve planlaması artık önemli bir gereksinim haline gelmiştir (Deniz, 2013). Bu durum özellikle sınır güvenliği konularında çalışma yapılması gerekliliğini gündeme taşımıştır.

Bu çalışmada Hatay-Suriye sınırının güvenlik riski duyarlılık analizinin yapılması amaçlanmıştır. Çalışma amacı kapsamında gerçekleştirilen analizde sınır ihlalleri ve kaçakçılık olayları dikkate alınmıştır. Böylece sınırın kaçak geçişler yönünden güvenli ve güvensiz kesimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Zira 2012 yılında farklı yollarla uygulanan kaçakçılık olayları içerisinde Hatay’ın ilk 20’de olması (Tablo 2) çalışmanın yapılmasını zaruret haline dönüştürmüştür. Ayrıca bu çalışma, son yıllarda Türkiye-Suriye arasındaki komşuluk ilişkilerinin gerginleştiği ve kaçakçılık faaliyetlerinin yoğun olarak görüldüğü örnek bir alanda yapıldığı için büyük önem teşkil etmektedir. Nitekim Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) tarafından yayınlanan “Suriye’de Güvenli Bölge Tartışmaları: Türkiye Açısından Riskler, Fırsatlar ve Senaryolar” adlı raporda da, bu sınır boyunca çeşitli faktörler göz önünde bulundurularak acil olarak güvenli bölge oluşturulması gerekliliği vurgulanmıştır (ORSAM, 2012).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Tablo 2: Çeşitli türlerde gerçekleştirilen kaçakçılık olayları ve Hatay'ın durumu

No	İlin Adı	Yakalanan Eser	İlin Adı	Tarihi Eser Olayı
1	İzmir	4714	Antalya	63
2	İstanbul	4601	İstanbul	29
3	Hatay	3584	İzmir	21
4	Afyon	1758	Aydın	16
5	Zonguldak	1128	Konya	15
6	Gaziantep	1024	Denizli	14
7	Kayseri	911	Afyon	13
8	Adıyaman	853	Tekirdağ	12
9	Gümüşhane	710	Manisa	11
10	Çorum	693	Muğla	11
11	Denizli	604	Adıyaman	10
12	Kocaeli	506	Ankara	10
13	Karaman	496	Kırklareli	10
14	Balıkesir	492	Adana	9
15	Kastamonu	424	Hatay	9
16	Bursa	423	Kayseri	9
17	Kırşehir	423	Kocaeli	9
18	Uşak	414	K. Maraş	8
19	Tekirdağ	404	Samsun	8
20	Adana	373	Bursa	7
No	İlin Adı	Ele Geçirilen Kaçak Alkollü İçki	İlin Adı	Ele Geçirilen Kaçak Sigara
1	Mersin	61060	Ağrı	5843785
2	Kocaeli	27803	Adana	5765397
3	İstanbul	21491	Van	5226448
4	Muğla	17050	Şanlıurfa	4755893
5	İzmir	17001	Bitlis	4578472
6	Antalya	14778	İstanbul	4190246
7	Gaziantep	14338	İzmir	3946142
8	Adana	14132	Gaziantep	3941159
9	Hatay	12472	Diyarbakır	3834503
10	Edirne	8313	Erzurum	3616973
11	Kilis	7160	Hakkâri	3142290
12	Tekirdağ	5138	Osmaniye	3073387
13	Eskişehir	3946	Batman	2803338
14	Aydın	3724	Konya	2477287
15	Ankara	1981	Muş	2468452
16	Artvin	1496	Erzincan	2446942
17	Osmaniye	1363	Sivas	1737561
18	Mardin	1326	Şırnak	1634288
19	Uşak	1271	Bingöl	1592280
20	Aksaray	1128	Hatay	1549443
No	İlin Adı	Ele Geçirilen Kaçak Akaryakıt	İlin Adı	Yaşanan Kaçakçılık Olayı
1	İzmir	3020266	Hatay	1771
2	İstanbul	2421521	Adana	1465
3	Ankara	1691463	Gaziantep	1080
4	Gaziantep	1146204	Mersin	1015
5	Kocaeli	727113	Diyarbakır	943
6	Zonguldak	647083	İzmir	902
7	Hatay	595951	Şanlıurfa	769

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

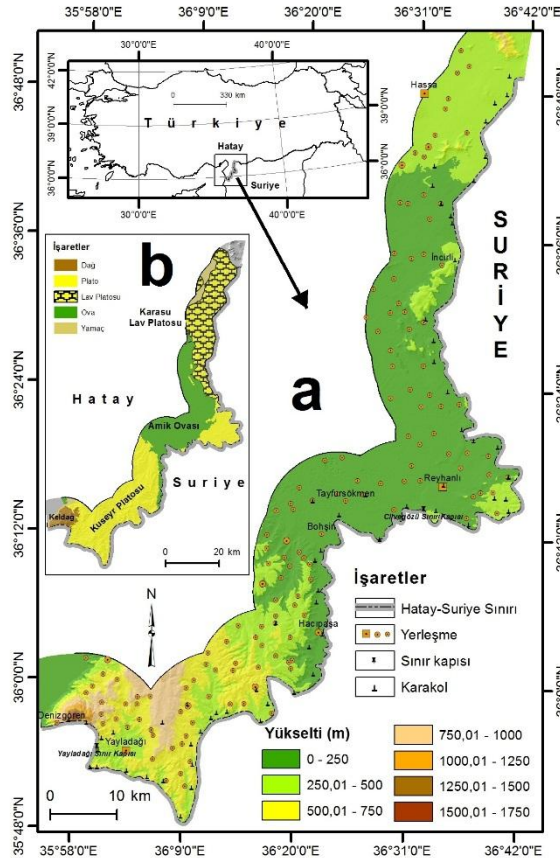

8	Kayseri	590285	Konya	759
9	Şanlıurfa	316646	Antalya	597
10	Mersin	313171	Ankara	563
11	Diyarbakır	303188	Kocaeli	562
12	Amasya	296079	Ağrı	528
13	Kırıkkale	291433	Mardin	517
14	Manisa	271909	Şırnak	487
15	Batman	267207	İstanbul	476
16	Konya	248874	Bursa	417
17	Sakarya	227009	Erzurum	412
18	Tokat	217964	Osmaniye	407
19	Mardin	216908	Kayseri	379
20	Adana	170240	Van	372

Kaynak: KOM Daire Başkanlığı, 2012.

2. İNCELEME ALANININ KONUMU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

İnceleme alanı, Türkiye'nin güneyinde yer almakta olup, coğrafi koordinat sistemine göre $35^{\circ} 48' 13''$ - $36^{\circ} 55' 24''$ kuzey enlemleri ile $35^{\circ} 54' 19''$ - $36^{\circ} 42' 17''$ doğu boylamları arasında kalan Hatay-Suriye sınırına tekabül etmektedir (Şekil 2).

Şekil 2: İnceleme alanının haritası (a: Lokasyon ve fiziki haritası; b: Anayerçekilleri haritası)

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Bu saha, toplam kara sınırı uzunluğu 2753 km olan Türkiye'nin en uzun kara sınırına (877 km) ve bu sınır içerisinde en uzun il sınırına (276.9 km) karşılık gelmektedir (Atalay, 2011). Aynı zamanda bu sınır, Cumhuriyet tarihinde Türkiye'ye en son katılan ve bu bakımdan en son şekillenen sınır olması nedeniyle de oldukça önemlidir (Hatipoğlu, 2010).

Hatay-Suriye sınırı doğal olarak kuzeydeki Karasu Lav Platosu, ortadaki plato sahası ile Amik Ovası ve Asi Nehri vadisi, güneydeki Kuseyr Platosu ile Keldağ olmaksızın üç bölüm halinde incelenebilir (Şekil 2). Bu doğal unsurlar Hatay-Suriye arasındaki sınırın geçeceği güzergâhların belirmesi bakımından etkili olmuşlardır. Bu bağlamda sınır, Meydane Ekbez yerleşmesinin kuzeyinden başlayarak güneye doğru Karasu Çayı'nın talveg çizgisini takip etmektedir. Bu şekilde 30.1 km boyunca devam ettikten sonra Kaletepe yerleşmesinin kuzeydoğusunda talveg çizgisinden ayrılarak akarsu vadileri arasındaki sırtları takip ederek girintili ve çıkıntılı bir şekilde Afrin Çayı'nın talveg çizgisine kadar uzanır. Batıdan doğuya doğru 4.8 km Afrin Çayı'nı takip eden sınır, Dayr Ballat batısından güneye devam ederek Cilvegözü'nün doğusunda batı istikametine yönelir. Bu şekilde doğu-batı doğrultusunda Asi Nehri talveg çizgisine kadar ilerler ve akarsu vadisi boyunca güney yönünde uzanış gösterir. Sarıbük yerleşmesinin doğusundan güneybatıya doğru sırtları takip ederek eski Topraktutan yerleşmesine kadar erişir ve burada bir dirsekle kuzeybatı ve daha sonra da batı yönünde Keldağ eteklerine doğru sokulur. Yayladağı ilçe merkezinin batısındaki Denizgören yerleşmesinin yakınlarında ise Akdeniz'e ulaşır (Atasoy vd., 2012; Şekil 2).

Hatay-Suriye sınırının Hatay'a doğru olan yönünde sınırdan eşit aralıklarla 10 km'lik alan içerisinde kalan inceleme alanı, 1981 tarih ve 2565 sayılı "Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri" kanununun Madde 8'inde belirtilen ikinci derece kara askeri yasak bölgelerinin (Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu, 2013) sınırlarını dahilinde tespit edilmiştir (Şekil 2).

Yüzölçümü olarak 1736 km² olan inceleme alanı, idari bakımdan Reyhanlı, Hassa ve Yayladağı ilçeleri sınırları içerisinde kalmaktadır. Toplam nüfusun 213.113 kişi (2012) olduğu sınır hattı boyunca km²'ye 122.7 kişi düşmektedir. Bu sahada en yüksek nüfuslu yerleşme 62.360 kişiyle Reyhanlı ilçe merkezi iken, en düşük nüfuslu yerleşme ise 9 kişi ile Yayladağı'na bağlı Üçirmak mahallesidir (TUİK, 2012). İnceleme alanında, Cilvegözü (Reyhanlı) ve Yayladağı olmak üzere iki adet sınır kapısı bulunmaktadır. Ayrıca sınır güzergâhı boyunca yaklaşık 64 adet karakolun varlığı da tespit edilmiştir.

3. MATERYAL VE METOT

Bu çalışmada temel materyal olarak, HGK (Harita Genel Komutanlığı) tarafından hazırlanan 1/25.000 ölçekli Türkiye Topoğrafya Haritalarının ilgili paftaları kullanılmıştır. Bu haritalardan yararlanılarak jeomorfoloji, eğim, eğim pürüzlülük, eğim pozisyonu, akarsulara ve yollara uzaklık faktör haritaları ile sahanın mekânsal verileri (yerleşim alanları, tepeler vs.) üretilmiştir. UA (Uzaktan Algılama) teknikleriyle Google Earth (KMZ) formatında 4/15/2014 tarihli Cnes/Spot Image uydu görüntüsü kullanılarak sınıra uzaklık, karakolların etkisi, sınır kapısı ve sınır etkisi faktör haritaları oluşturulmuştur. Yine hem uydu görüntüsü hem de Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından hazırlanmış sayısal arazi kullanım haritaları (1/25.000 ölçekli) üzerinden arazi kullanımı faktör haritası elde edilmiştir. Nüfus yoğunluğu faktör haritası ise TUİK (Türkiye İstatistik Kurumu) ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) 2012 nüfus verilerinin enterpole edilmesiyle çizilmiştir. Çalışmaya ait tematik haritaların üretilmesinde ve faktör haritalarının analizlerinde CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) programlarından ArcGIS/ArcMap 10.3 yazılımından istifade edilmiştir.

CBS teknikleriyle entegre bir şekilde çok kriterli analiz yöntemine göre gerçekleştirilen bu çalışma, sınır ihlalleri ve kaçakçılık bakımından güvenlik riskinin değerlendirilmesine yönelik olarak kurgulanmıştır. Zira benzer yaklaşımlar genellikle sınır güvenliği açısından üst seviyede bir karar destek aracı olarak görülmektedir (Küçükşahin vd., 2009). Yöntemin uygulanma aşamasında

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

güvenlik riski duyarlılık analizinde etkili olduğu düşünülen faktörler inceleme alanının özellikleri ve arazi çalışmalarında toplanan yersel veriler dikkate alınarak tespit edilmiştir. Daha sonra bu tespit doğrultusunda ilgili faktörler basit eklemeli ağırlık derecelendirme esasına göre değer sınıflarına ayrılmış ve buna göre etki ile ağırlık değerleri atanmıştır (Tablo 3). Bu değerlere göre, “**0: Etkisiz, 1: Çok güvenli, 2: Güvenli, 3: Az güvenilir, 4: Güvensiz**” olarak belirlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 3: Güvenlik riski duyarlılık analizinde kullanılan faktörlerinin etki ve ağırlık değerleri

Faktör Sınıfları	Değer Sınıfı	Etki Değeri	Ağırlık Değeri
Sınır Uzaklık (m)	0-100	4	4
	101-400	3	
	401-5000	2	
	5001-10000	1	
Nüfus yoğunluğu (kişi)	<-1000	1	2
	1001-5000	2	
	5001-25000	3	
	25001->	4	
Jeomorfoloji	Dağ	1	3
	Plato	2	
	Lav Platosu	3	
	Ova	4	
	Yamaç	2	
Eğim (Derece)	0-5	4	1
	5.01-15	3	
	15.01-30	2	
	30.01->	1	
Eğim pürüzlülük	Yatay yüzey	4	1
	Yataya yakın yüzey	4	
	Hafif engebeli	3	
	Orta engebeli	2	
	Kısmen engebeli	2	
	Çok engebeli	1	
	Aşırı derecede engebeli	1	
Eğim pozisyonu	Vadi	4	1
	Çok düşük eğim	4	
	Düz eğim	3	
	Orta eğim	2	
	Üst eğim	1	
	Sırt	1	
Akarsulara uzaklık (m)	0-100	4	1
	101-250	3	
	251-500	2	
	501->	1	
Karakolların etkisi	Görülemez	4	4
	Görülebilir	2	
Sınır kapısı	Güvensiz	4	3
	Güvenli	2	
Sınır etkisi	Görülemez	4	3
	Görülebilir	2	
Yollara uzaklık (m)	0-100	4	2
	101-250	3	

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

	251-500	2	
	501->	1	
	Orman	1	
	Fundalık	2	
	Zeytin alanları	2	
	Tarım alanları	4	
Arazi kullanımı	Bağ-bahçe alanları	3	1
	Mera alanları	4	
	Yerleşim alanları	1	
	Su yüzeyleri	0	
	Boş alanlar	4	

Değer atamasından sonra çalışmanın analiz safhasına geçilmiştir. Bu bağlamda öncelikle bütün parametrelere ait etki değerleri göz önünde bulundurularak 10x10 m çözünürlüğünde grid formatında faktör haritaları üretilmiştir. Üretilen bu haritalar ağırlık değerlerine göre mekânsal analiz araçlarından (Spatial Analyst Tools) Raster Calculator yardımıyla birleştirilerek, güvenlik riski duyarlılık sınıflarının alansal ve mekânsal dağılışı elde edilmiştir. Nihai aşamada ise elde edilen veriler arazi çalışmaları ve kişisel görüşmelerle kontrol edilmiş ve bunun akabinde ise makale metni kaleme alınmıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Karar vericinin matematiksel oranlarla bir olayın gerçekleşme ihtimalinden bahsedebildiği durumların tanımlanmasında kullanılan risk kavramı, ilişkisi ölçüsünde herhangi bir olayın karakteristiğini senaryolar üzerinden mevcut duruma olan etkisi yönüyle incelemeye çalışır (Vose, 2008). Bu bakımdan güvenlik riski duyarlılık analizinde çeşitli faktörler rol oynamaktadır. Hatay-Suriye sınırındaki güvenlik riski duyarlılık analizi ise sınır ihlalleri ve kaçakçılık bakımından aşağıdaki faktörler çerçevesinde değerlendirilmiştir.

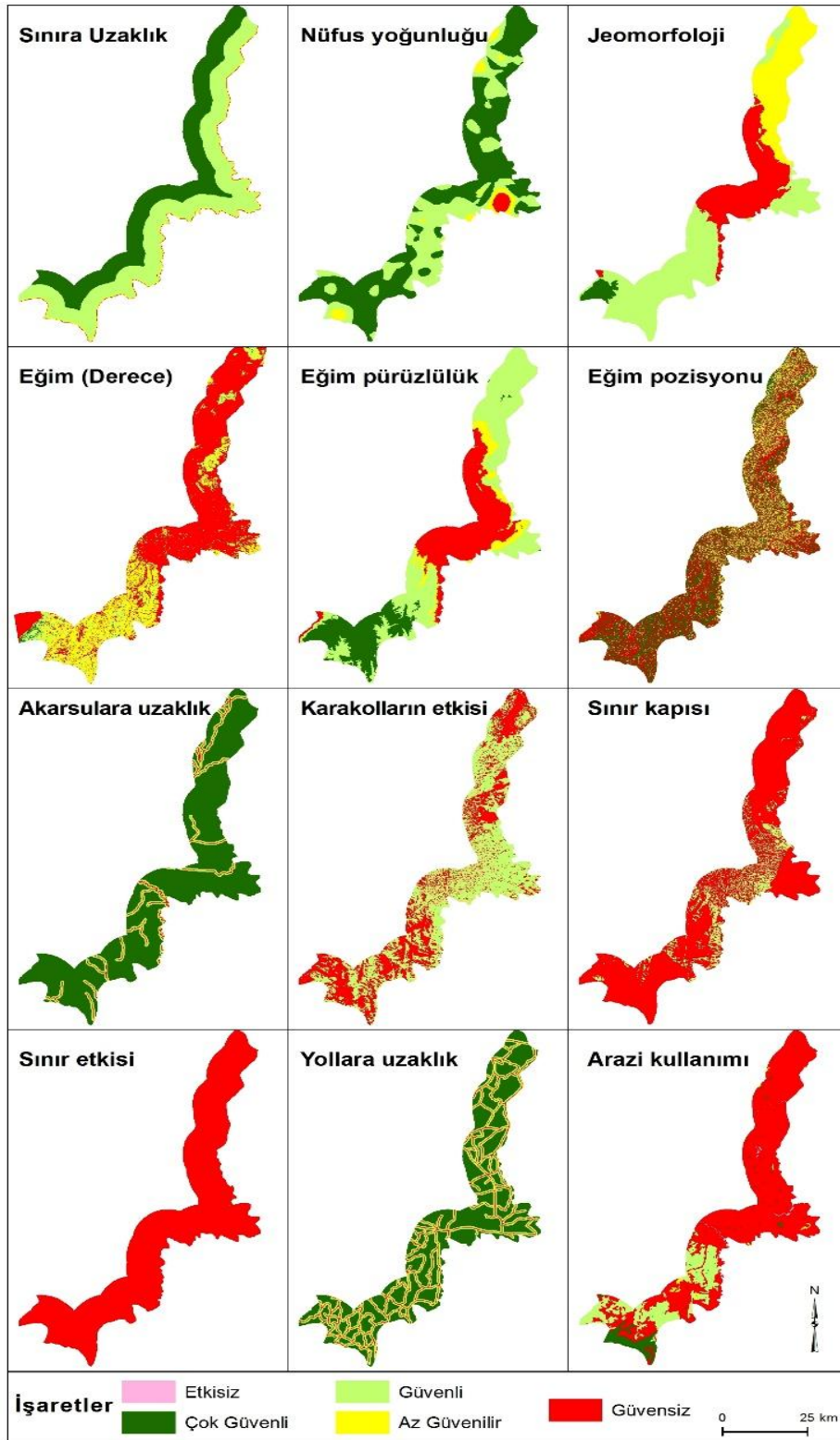
Güvenlik riski duyarlılık analizi üzerinde etkili en temel faktörlerden ilki, sınıra uzaklıktır. Zira bu faktör farklılaşan riskler ve bunlara paralel olarak değişen güvenlik ortamı sebebiyle güvenlik sınırlarını belirleyici unsur olarak değerlendirilmektedir (Kuloğlu, 2009). Hatay-Suriye sınırı için ilgili faktör, 1981 tarih ve 2565 sayılı “Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri” kanununda belirtildiği şekilde (Madde 5 ve 8) dört grup altında toplanmıştır (Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu, 2013). Bu gruplar 0-100 m, 101-400 m, 401-5000 m ve 5001-10000 m’lerdir. Bu grupların sınır güvenlik riski açısından duyarlılık derecesi sınırdan uzaklaştıkça azalmaktadır (Tablo 3, Şekil 3).

Güvenlik riski duyarlılık analizinde etkili diğer bir faktör nüfus yoğunluğudur (Latek vd., 2012). Sınıra yakın alanlarda nüfus yoğunluğunun yüksek olması güvenlik riski duyarlılık değerinin artmasına sebebiyet vermektedir. Özellikle herhangi bir silahlı veya bombalı saldırı anında nüfus artışına bağlı olarak ortaya çıkan kayıplar o oranda artacaktır. Nitekim yakın tarihlerde sınır bölgesine Suriye üzerinden düşen bombalardan dolayı insanlar yaralanmış ve gündelik yaşamda bazı aksaklıklar yaşanmıştır (Web 1, 2013; Web 2, 2013). Aynı şekilde kaçakçılık açısından nüfus yoğunluğunun artmasıyla birlikte kaçakçılık yapmaya veya kaçırılan madde ve eşyalara olan talebin artması olumsuz yönden etkisini göstermektedir. Hatay-Suriye sınırında nüfus yoğunluğunun genellikle düşük olması güvensiz faktör sınıfının geniş alanda (110293.9 ha - % 60.2) yayılış göstermesine ortam hazırlamıştır. Bu bakımdan diğer faktör sınıfları da nüfus artışına bağlı olarak alansal oranda küçülmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Şekil 3: Güvenlik riski duyarlılık analizinde kullanılan faktörlerin etki değerlerinin dağılış haritaları

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Doğal faktörlerden jeomorfolojik özellikler de güvenlik riski duyarlılık analizinde önemli bir etkidir (Şengün ve Boyraz, 2008). Hatay-Suriye sınırında özellikle arazinin engebeli olmadığı ve morfolojinin uygun olduğu sahalarda sınır geçişlerinin yoğun olarak gerçekleştiği güzergâhlardır (ORSAM, 2012). Bu bakımdan inceleme alanının daha çok Amik Ovası'na doğru olan kesimleri güvenlik riski duyarlılık analizi açısından problemlerle sahaların başında gelmektedir. Sınırın Kurt Dağları ve Kuseyr Platosu istikametindeki kısımları ise duyarlılık değerlerinin daha düşük olduğu kesimlerdir (Tablo 3, Şekil 3).

Topoğrafyanın gösterdiği eğim koşulları, güvenlik riski duyarlılık analizi bakımından etkili bir husustur. Zira eğim değerleri büyüdükçe dağlık veya engebeli yapı artacağı için arazinin güvenilirlik vasfı o ölçüde kuvvetlenmektedir (Şengün ve Boyraz, 2008). İlgili nedenden dolayı inceleme alanında eğim değerleri arttıkça duyarlılık değerleri de küçülmektedir. Eğim sınıflarının genellikle 0-15°'ler arasında olduğu bu saha, az güvenilir ve güvensiz grubunda duyarlılık değerlerine dâhildir (Tablo 3, Şekil 3).

Topoğrafyanın eğim değerlerinin yanında eğim pürüzlülük faktörü de sınır güvenlik riski duyarlılık analizi açısından değinilmesi gereken hakim kıstaslardan birisidir (Latek vd., 2012). Eğim pürüzlülük faktörü CBS tekniklerine dayalı bir şekilde 8 sınıf olarak üretilmiştir (Riley vd., 1999). Bu sınıflardan çok ve aşırı derecede engebeli alanlar çok güvenli, orta ve kısmen engebeli alanlar güvenli, hafif engebeli araziler az güvenilir, yatay ve yataya yakın yüzeyler ise güvensiz duyarlılık sınıflarını oluşturmaktadır. İnceleme alanının % 30'unda orta ve kısmen engebeli alanlar yaygın olduğu için güvenli sahalarda daha geniş yer tutmaktadır (Tablo 3, Şekil 3).

Eğim pozisyonu faktörü sınır güvenlik riski duyarlılık analizinde değerlendirilmesi gereken diğer bir parametredir. Bu faktör CBS yardımıyla ArcTopography analizi kullanılarak belirlenmiştir (Jeness, 2006). İlgili analize göre oluşturulan eğim pozisyonu sınıflarında arazinin arızalı yapısı arttıkça güvenlik riski de azalmaktadır. İnceleme alanının % 40.2'si vadi ve çok düşük eğimlerle temsil edildiği için bu faktöre göre güvensiz bir sahadır (Tablo 3, Şekil 3).

Güvenlik riski duyarlılık analizi bakımından akarsulara uzaklık faktörü, bilhassa inceleme alanı gibi sınırın bazı kısımlarının akarsu talveg çizgisine tekabül ettiği yerlerde göz önünde bulundurulması gereken mühim bir kriterdir. Hatay-Suriye sınırındaki ihlaller daha çok akarsulara yakın alanlardan sağlanmaktadır. Nitekim saha çalışmaları esnasında yapılan görüşmelerde Suriye sınırının bir bölümünü oluşturan Asi Nehri'nin debisinin düştüğü zamanlarda bu tür faaliyetlerin arttığı bilgisine ulaşılmıştır (Fansa, 2013; Nur, 2013) Akarsulara uzaklık parametresi 0-100 m, 101-250 m, 251-500 m ve 501'den büyük olmak üzere dört sınıf altında toplanmıştır (Tablo 3, Şekil 3).

Karakolların etkisi de güvenlik riski duyarlılık analizini ilgilendiren bir faktördür. Bu parametre her türlü sınır ihlalleri açısından caydırıcı bir önceliğe sahiptir. İnceleme alanında ilgili faktör, karakolların bakış doğrultusu üzerindeki görünür ve görünemez alanların belirlenmesine yönelik olarak belirlenmiştir (Turoğlu, 2011). Yaklaşık 64 adet karakolun bulunduğu sınır sahası ve yakın çevresinde % 60.2 oranında güvenli bir karakter gösteren görünebilir sahalarda hâkim olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3, Şekil 3).

Güvenlik riski duyarlılık analizinde sınır kapıları da önemli bir rol üstlenmektedir. Nitekim emniyet ve korunma bakımından sınırın en güvenilir noktaları bu geçiş kapılarıdır. Ancak bazen kapıların bulunduğu alanda da çeşitli riskler ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Cilvegözü sınır kapısında 12.02.2013 tarihinde saat 14:40'ta uzaktan kumanda ile infilak eden bomba sonucunda ciddi oranda ölümler ve yaralanmalar yaşanmıştır (Web 3, 2013). Bu durum ara sırada olsa sınır kapılarının da risk altında olduğu gerçeğini hatırlatmaktadır. Fakat bu çalışmada sınır kapılarına yakın olan sahalarda güvenilir olarak kabul edilmiştir. Hatay-Suriye sınırında yer alan Cilvegözü ve Yayladağı sınır kapılarının etkisi, karakolların etkisine benzer bir şekilde görülebilirlik analizi kullanılarak elde

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015*

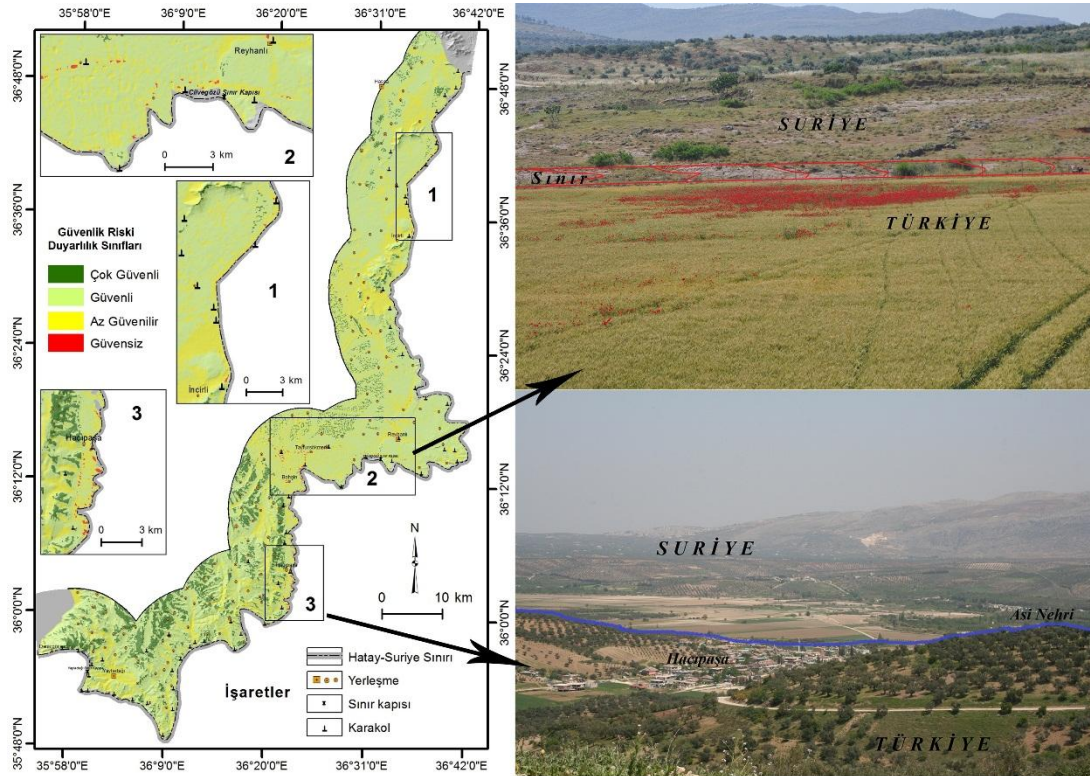
edilmiştir. Bu kapsamda güvensiz ve güvenli olmak üzere iki faktör sınıfı oluşturulmuş ve sınır kapılarına yakın olan bölgelerin daha güvenilir olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3, Şekil 3).

Yol hatlarına uzaklık, güvenlik riski duyarlılık analizinde önemli bir rol oynamaktadır (Latek vd., 2012). Özellikle ulaşım faaliyetlerinin arttığı güzergâhlar asayiş ve emniyet açısından nispeten kontrollü olduğu için daha güvenilir kabul edilebilir. Bu bakımdan inceleme alanında yollardan uzaklaştıkça duyarlılık derecesi azalmaktadır.

Arazi kullanımı güvenlik riski duyarlılık analizinde kullanılan elzem bir parametredir (Latek vd., 2012). İnceleme alanındaki güncel arazi kullanımı 9 sınıf olarak belirlenmiştir. Buna göre inceleme alanındaki sınır ihlalleri bilinenin aksine bitki örtüsünün yoğun olduğu alanlardan ziyade daha çok ulaşımın rahat olduğu tarım, mera ve boş araziler üzerinden yapılmaktadır (Fansa, 2013; Nur, 2013). Ancak bu sınırda bitki örtüsünün yoğun olduğu ormanlık arazilerinde sabote edilmesi başlıca riskli bir durumdur. Nitekim 22.08.2012 ve 29.09.2012 tarihlerinde Yayladağı sınırında çıkan orman yangınları bu durumun en ciddi örnekleridir (Web 4, 2013; Web 5, 2013). Lakin bu çalışmada güvenlik riski duyarlılığı sınır ihlalleri ve kaçakçılık kapsamında tasarlandığı için, arazi örtüsünün yoğunluğu arttıkça duyarlılıkta artacağı düşüncesi kabul edilmiş ve analiz bu kapsamda gerçekleştirilmiştir.

5. SONUÇ

Türkiye-Suriye sınırının en uzun noktası olan Hatay sınırının güvenlik riski duyarlılık analizi sonucunda sınırın % 63.7 (110698.7 ha) oranında az güvenilir ve % 25.0 (43380.2 ha) oranında ise güvenli olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında sahanın % 10.5 (18187.2 ha) güvensiz ve % 0.8 (1336.2 ha) çok güvenli olduğu da anlaşılmıştır (Şekil 4; Tablo 4).

Şekil 4: Güvenlik riski duyarlılık sınıflarının dağılım haritası ve duyarlılık sınıflarının arazideki görünümü

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

Tablo 4: Güvenlik riski duyarlılık sınıflarının alansal dağılışı

Duyarlılık Sınıfları	Alan	
	ha	%
Güvensiz	18187.3	10.5
Az Güvenilir	110698.7	63.7
Güvenli	43380.2	25.0
Çok Güvenli	1336.2	0.8
TOPLAM	173602.4	100.0

Çalışma sonuçları güvenlik risk duyarlılığının karakolların veya sınır kapısının görülmediği, arazi örtüsünden yoksun ve eğim değerlerinin azaldığı akarsuya yakın ova tabanlarında daha çok güvensiz veya az güvenilir bir dağılış göstermekte olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda en riskli sahalara, İncirli, Reyhanlı ve Hacıpaşa yerleşim alanlarının çevresidir (Şekil 4). Söz konusu arazilerde özellikle doğal engellerin kolayca aşılması her türlü sınır ihlalini kolaylaştırmaktadır. Zira ilgili durum hem ilgili literatür, hem de arazi çalışmaları esnasında yapılan görüşmelerle doğrulanmıştır. Bu nedenle Hatay-Suriye sınırı boyunca güvenlik riski duyarlılığının güvenli ve çok güvenli bir hale getirilmesi için öncelikle;

- 1) Sınır çevresindeki güvensiz alanlarda gerekli önlemler alınmalıdır.
- 2) Bu sahalardaki askeri güvenlik elemanları artırılmalıdır.
- 3) Sınırdaki görülmez alanlar tespit edilmeli ve ilgili sahalara devamlı olarak kameralarla izlenmelidir.
- 4) Sınır güvenlik bilgi sistemleri oluşturulmalıdır.
- 5) Sınır bölgesinde sınır güvenlik ihlallerinin yapılabileceği bölgelerdeki coğrafi koşullar göz önünde bulundurularak detaylı planlama çalışmaları gerçekleştirilmelidir.

Sonuç olarak bu çalışma farklı türden stratejik öneme sahip alanlarda çeşitli yöntem ve teknikler kullanılarak yeni araştırmaların yapılabileceğini göstermiştir. Özellikle Türkiye'nin bütün kara sınırları boyunca benzer türden detaylı analiz çalışmaları yapılmalıdır. Ayrıca CBS tekniklerinin güvenlik riski duyarlılık analizi çalışmalarında çok verimli olduğu da anlaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- ADAMS A., SASSE M. A. (1999). *Users Are Not The Enemy*. Communications of the ACM, p. 41-46.
- ASKERİ YASAK BÖLGELER VE GÜVENLİK BÖLGELERİ KANUNU (2013). Kanun Numarası: 2565, Kanun Kabul Tarihi: 18/12/1981, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 22/12/1981, Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 17552, <http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/html/571.html>, Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- ATALAY İ. (2011). *Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği*. 8. Baskı, İzmir: Meta Basım Matbaacılık Hizmetleri.
- ATASOY A., GEÇEN R., KORKMAZ H. (2012). "Siyasi Coğrafya Açısından Türkiye (Hatay) – Suriye Sınırı". Ankara: *Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÜCAUM) VII. Coğrafya Sempozyumu*, 18-19 Ekim 2012.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

- BAŞBAKANLIK (2003). *Bilgi Sistem ve Ağları İçin Güvenlik Kültürü*. Ankara: Başbakanlık.
- DENİZ A., ASLAN R. (2014). “Türkiye Gürcistan Ekonomik ve Siyasi İlişkiler Kapsamında Sarp Sınır Kapısının Analizi”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, Volume 9/2, Winter 2014, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6553>, p. 539-558.
- DENİZ T. (2013). “Sınırlar, Sınır Ticareti ve Sınır Ticaret Merkezleri”, *International Journal of Social Science*, ISSN: 2147-2971, Volume 6/4, April 2013, www.jasstudies.com, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1154>, p. 351-370.
- FANSA İ. (2013). *Hacıpaşa Beldesinde Yapılan Kaçakçılık Faaliyetleri*. Kişisel Görüşme, 27.02.2013.
- HATİPOĞLU S. (2010). *Atatürk’ün Dış Politika Zaferi*. Hatay Araştırmaları I, Antakya: Antakya Belediyesi Yayınları.
- INHABER H., NORMAN S. C. (1982). “The Increase in Risk Interest”. *Risk Analysis*, Volume 2 (3), p. 119-120.
- JENNESS J. (2006). “Topographic Position Index (TPI) extension for ArcView 3.x: v. 1.2”. Jenness Enterprises. http://jennessent.com/arcview/arcview_extensions.htm, June 2006, Son Erişim Tarihi: 27.02.2013.
- KARAASLAN E., TEKE A., ŞENGONCA H. (2002). “Bilgisayar Ağlarında Güvenlik Politikalarının Uygulanması”. 15 Nisan 2009, <http://csirt.ulakbim.gov.tr/dokumanlar/BilgisayarAglarindaGuvencilikPolitikalarininUygulanmasi.pdf>, Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- KOCA H. (2000). “GAP ve Güneydoğu Anadolu’nun Güvenliğini Etkileyen Yapısal Sorunların Değerlendirilmesi”. Elâzığ: I. Milletlerarası Doğu ve Güneydoğu Anadolu Huzur ve Güvenlik Sempozyumu, 27-29 Mart 2000..
- KOM DAİRE BAŞKANLIĞI (2012). *Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele 2012 Raporu*. Ankara: KOM Yayınları.
- KULOĞLU A. (2009). “Türkiye’nin Güvenlik Algılamaları ve ABD Politikalarının Güvenliğimize Etkileri”. 21. Yüzyılda Ulusal Savunma, T.C. Beykent Üniversitesi İstanbul Uluslararası Strateji ve Güvenlik Çalışmaları Sempozyum Bildirileri, 16-17 Nisan 2009, s. 340-374, İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları No: 66.
- KÜÇÜKŞAHİN A., ŞAFAK İ. C., DEDEOĞLU Ç. (2009). “Güvenlik Bağlamında Risk ve Risk Yönetimi”, *Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Güvenlik Stratejileri Dergisi*, Sayı 5 (10), s. 9-24.
- LATEK M. M., RIZI S. M. M., CROOKS A. (2012). “Social Simulations for Border Security”, European Intelligence and Security Informatics Conference, *Eisic*, p. 340-345.
- LUPTON D. (Edited by) (1999). *Risk and Sociocultural Theory: New Directions and Perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press.
- NATIONAL RESEARCH COUNCIL OF THE NATIONAL ACADEMIES (2010). *Committee to Review the Department of Homeland Security’s Approach to Risk Analysis*. Review of the Department of Homeland Security’s Approach to Risk Analysis, USA: The National Academies Press.

- NUR M. (2013). *Hacıpaşa Beldesinde Yapılan Kaçakçılık Faaliyetleri*. Kişisel Görüşme, 27.02.2013.
- ORSAM (Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi) (2012). *Suriye’de Güvenli Bölge Tartışmaları: Türkiye Açısından Riskler, Fırsatlar ve Senaryolar*. Ankara: ORSAM Rapor No: 115.
- ÖZER N., DÖNMEZ B. (2013). “Güvenlik Kameraları ve Okul Güvenliği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, Volume 8/3, Winter 2013, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4584>, p. 437-448.
- RILEY J. S., DEGLORIA D. S., ELLIOT R. (1999). “A terrain ruggedness index that quantifies topographic heterogeneity”. *Intermountain, Journal of Sciences*, Volume 5, p. 23-27.
- ŞENER B. (2014). “Sevr Fobisi/Sendromu: Türkiye'nin Güvenlik Endişesini Anlamak Üzerine Düşünceler”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, Volume 9/5, Spring 2014, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6768>, p. 1835-1847.
- ŞENGÜN M. T., BOYRAZ Z. (2008). “Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgesinin Doğal Ortam Özelliklerinin Terör Faaliyetleri ve Sınır Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi”, *Doğu Coğrafya Dergisi*, Sayı 20, s. 267-278.
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2012). *2012 ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) nüfus verileri*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.
- TUROĞLU H. (2011). *Coğrafi Bilgi Sistemlerinin Temel Esasları*. Genişletilmiş 3. Baskı, İstanbul: Çantay Kitabevi.
- UK CABINET OFFICE (2008). *The National Security Strategy of the United Kingdom: Security in an Interdependent World*. Londra: The Stationary Office Limited.
- VOSE D. (2008). *Risk analysis: a Quantitative Guide*. San Fransisco: John Wiley and Sons.
- WEB 1 (2013). <http://www.sabah.com.tr/Gundem/2012/10/17/hataya-havan-mermisi-dustu>. Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- WEB 2 (2013). <http://www.kanalben.com/haber/14968/suriyeden-atilan-bomba-hataya-dustu.html>. Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- WEB 3 (2013). <http://www.sabah.com.tr/Yasam/2013/02/12/sinir-kapisinda-bomba-yuklu-aracpatladi-13-olu-28-yarali>. Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- WEB 4 (2013). <http://www.haberturk.com/gundem/haber/769870-suriyeden-yangin-turkiyeye-sicradi>. Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- WEB 5 (2013). <http://www.haberturk.com/gundem/haber/780926-suriye-sinirinda-orman-yangini>. Son Erişim Tarihi: 18.02.2013.
- YÜCEL Z. (2008). “Avrupa Birliği’nin Genişleme Politikasının Güvenlik Boyutu”, *Uluslararası Hukuk ve Politika*, Sayı 4 (13), s. 37-54.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

ÖZŞAHİN, E., KAYMAZ, Ç.K., Sınır Güvenliği Açısından Stratejik Bir Risk Duyarlılık Analizi: Hatay-Suriye Sınırı (Türkiye), *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/6 Spring 2015, p. 745-762, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8244>, ANKARA-TURKEY

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/6 Spring 2015

